

Проблеми навчання та підготовки кадрів

УДК 355.233.22–611.85

О. А. Моргунов, О. А. Ярещенко, О. В. Хацаюк

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРИКЛАДНИХ НАВИЧОК ПРАКТИЧНОЇ СТРІЛЬБИ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВИТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Розглянуто актуальну проблему професійної підготовленості поліцейських Національної поліції України відповідно до вимог сьогодення. Розкрито сучасну методiku вдосконалювання навичок практичної стрільби засобами спеціальної фізичної підготовленості. Учасниками педагогічного експерименту набуті практичні навички бойової стрільби для забезпечення виконання завдань, покладених на Національну поліцію України.

Ключові слова: Національна поліція, професійні навички, практична стрільба, спеціальна фізична підготовленість, комбіновані фізичні навантаження.

Постановка проблеми. На цей час існуючі методики підготовки висококваліфікованих спортсменів – представників службово-прикладних видів спорту широко використовуються для підготовки поліцейських Національної поліції України (НПУ) та військовослужбовців Національної гвардії України (НГУ), що, своєю чергою, забезпечує успішне виконання покладених на них завдань за призначенням.

Завданнями поліції є надання поліцейських послуг у сферах: забезпечення публічної безпеки і порядку; охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; протидії злочинності; надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги. Усе зазначене вище передбачає використання всіх сил і засобів, а нерідко й табельної вогнепальної зброї поліцейськими Національної поліції України під час патрулювання в умовах, які цього потребують. Тому від професійної підготовленості, а насамперед від навичок практичної стрільби залежить життя самих поліцейських та громадян, які потребують захисту.

У своїй діяльності НПУ керується Конституцією України, міжнародними договорами України, Законом “Про Національну поліцію України” [9], актами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, а також виданими відповідно до них актами Міністерства внутрішніх справ України, іншими нормативно-правовими актами.

Застосування вогнепальної зброї є найбільш суворим заходом примусу. Поліцейський уповноважений на зберігання, носіння вогнепальної зброї, а також на її застосування і

використання лише за умови, що він пройшов відповідну спеціальну підготовку.

Крім цього, представник НПУ уповноважений у виняткових випадках застосовувати вогнепальну зброю: для відбиття нападу на поліцейського або членів його сім'ї, у випадку загрози їхньому життю чи здоров'ю; для захисту осіб від нападу, що загрожує їхньому життю чи здоров'ю; для звільнення заручників або осіб, яких незаконно позбавлено волі; для відбиття нападу на об'єкти, що перебувають під охороною, конвої, житлові та нежитлові приміщення, а також звільнення таких об'єктів у разі їх захоплення; для затримання особи, яку застали під час вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину і яка намагається втекти; для затримання особи, яка чинить збройний опір, намагається втекти з-під варти, а також озброєної особи, яка погрожує застосуванням зброї та інших предметів, що загрожують життю і здоров'ю людей та (або) поліцейського; для зупинки транспортного засобу шляхом його пошкодження, якщо водій своїми діями створює загрозу життю чи здоров'ю людей та (або) поліцейського.

Слід зазначити, що поліцейський уповноважений застосовувати вогнепальну зброю тільки після попередження про необхідність припинення протиправних дій і намір використання заходу примусу.

Застосування вогнепальної зброї без попередження допускається: у випадку спроби особи, яку затримує поліцейський із вогнепальною зброєю в руках, наблизитися до нього, скоротивши визначену ним відстань, чи доторкнутися до зброї; у разі збройного нападу, а також у випадку раптового нападу із застосуванням бойової техніки, транспортних засобів або інших засобів, що загрожують життю чи здоров'ю людей; якщо особа, затримана або заарештована за вчинення особливо тяжкого чи тяжкого злочину, втікає із застосуванням транспортного засобу; якщо

© О. А. Моргунов, О. А. Ярещенко, О. В. Хацаюк, 2016

особа чинить збройний опір; для припинення спроби заволодіти вогнепальною зброєю.

Поліцейський уповноважений застосовувати вогнепальну зброю у разі збройного нападу, якщо відвернення чи припинення відповідного нападу неможливо досягнути іншими засобами.

Відповідно до Закону України “Про Національну поліцію України” [9] заборонено застосовувати вогнепальну зброю в місцях, де може бути завдано шкоди іншим особам, а також у вогнебезпечних та вибухонебезпечних місцях, крім випадків необхідності відбиття нападу або крайньої необхідності.

Представник Національної поліції України зобов’язаний у письмовій формі повідомляти свого керівника про застосування вогнепальної зброї, а також негайно повідомити свого керівника про активне застосування вогнепальної зброї, який, у свою чергу, зобов’язаний поінформувати центральний орган управління поліції та відповідного прокурора.

З урахуванням викладеного вище, а також власного досвіду служби у правоохоронних підрозділах України, досвіду виконання завдань за призначенням в АТО на сході України актуальність проблеми комбінування навантажень різної спрямованості під час навчально-тренувальних занять зі спеціальної фізичної та вогневої підготовки обумовлена, перш за все, необхідністю вдосконалення методики тренування в ситуаціях, коли виникає потреба у виконанні завдань виховання різних фізичних та спеціальних фізичних якостей одночасно з удосконаленням техніки та тактики рухових дій, що забезпечить використання табельної зброї в реальній практиці поліцейськими.

Дослідження виконано згідно із Зведеним планом НДР і ДКР (РК) Українського інституту науково-технічної і економічної інформації (шифр “модель РБ”, номер держреєстрації 0108U007536).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проведені деякими вченими наукові дослідження застосування чи використання табельної зброї представниками правоохоронних органів під час їх практичної діяльності показали, що це відбувається в різних умовах, у тому числі на фоні збиваючих факторів, до яких нерідко відносять фізичне навантаження [1, 16, 18, 19].

Своєю чергою, проблемами вдосконалення навичок практичної стрільби правоохоронцями та військовослужбовцями

різних силових відомств займалися: Д. І. Козлов (1970 р.) [12]; А. В. Симоненко (1998 р.) [14]; А. В. Ларин (2000 р.) [13]; І. П. Закорко (2001 р.) [8]; А. І. Суббот, А. В. Месь, С. А. Антоненко (2001 р.) [16]; А. Н. Блеер, А. І. Ушаков та ін. (2003 р.) [2]; М. І. Дегтярев (2004 р.) [4]; John M. Buol Jr. (2009 р.) [22].

Методику підготовки висококваліфікованих спортсменів – представників стрілецьких видів спорту викладено у наукових працях: Ф. І. Жамкова (1979 р.) [6]; М. Я. Жилиної (1988 р.) [7]; А. А. Каримова (2004 р.) [11]; John M. Buol Jr. (2012 р.) [21].

Також становлять інтерес наукові праці напряму медико-біологічного забезпечення навчально-тренувального процесу представників стрілецьких видів спорту, а саме: П. С. Готовцева (1979 р.) [3]; Н. А. Зрибнева (1996 р.) [10]; Я. О. Стивенсона (2003 р.) [15].

Привертають увагу праці Є. С. Барчукова (2001 р.) [1], G. Gauchard, C. Jeandel, P. Perrin (2001 р.) [20], В. П. Полянського, Є. В. Флусова (2005 р.) [18], у яких висвітлюються шляхи підвищення спеціальної фізичної підготовленості спортсменів-стрільців та військовослужбовців різних силових відомств.

У свою чергу, вважаємо за доцільне виділити працю Є. Б. Єфимова (2003 р.) [5], яка демонструє якісно новий підхід до вирішення проблем удосконалення навичок практичної стрільби на прикладі приватних охоронних підрозділів.

Проводячи аналіз останніх досліджень і публікацій, які якісно впливають на процес підготовки висококваліфікованих поліцейських, слід окремо виділити праці G. Gauchard, C. Jeandel P. Perrin (2001 р.) [20], О. В. Хацаюка, П. К. Савчука (2006 р.) [17], у яких детально викладено методику розвитку й удосконалення вестибулярного апарату, від якого залежить вся рухова діяльність людини.

Проведений аналіз останніх досліджень і публікацій засвідчив, що вдосконалення прикладних навичок практичної стрільби поліцейських НПУ проводиться традиційним методом і не передбачає використання комбінованого методу та застосування сучасного наукового інструментарію, що, своєю чергою, сповільнює процес професійної підготовленості курсантів НПУ.

Мета статті – розкрити методику вдосконалення навичок прикладної стрільби із табельної вогнепальної зброї під час навчально-тренувальних занять зі спеціальної фізичної та вогневої підготовки поліцейських

НПУ з використанням комбінованого методу та сучасних технічних засобів навчання.

Виклад основного матеріалу. З метою визначення ефективності розробленої методики вдосконалювання навичок прикладної стрільби із табельної вогнепальної зброї на основі використання комбінованого методу та сучасних технічних засобів навчання (наукового інструментарію) під час курсів підготовки поліцейських на базі ХНУВС нами було проведено педагогічний експеримент тривалістю 3 місяці (липень–вересень 2015 р.), у якому взяли участь курсанти курсів поліцейських НПУ ($n = 40$).

Курсанти-поліцейські під час різних форм спеціальної фізичної підготовки та практичних занять з вогневої підготовки використовували систему пульсометрії TIMEX (Ironman Triathlon "Fitness system") та комбінований метод підготовки, який включав у себе комплекс спеціально підібраних фізичних вправ та дій, що застосовуються у процесі комплексних навчально-тренувальних занять з вогневої та спеціальної фізичної підготовки.

Під час практичних занять курсанти використовували таку вогнепальну зброю: "Форт-12", "Форт-17". Своєю чергою, слід зазначити, що "Форт-17" аналогічний "Форт-12", але легший, його рамка виконана із композиційних матеріалів.

Новим був метод безперервної реєстрації частоти серцевих скорочень (ЧСС) безпосередньо у процесі виконання вправ за допомогою системи TIMEX (Ironman Triathlon "Fitness system"). Застосування цієї системи дало змогу отримати точні значення ЧСС через кожні 5 с у вигляді графічного та табличного матеріалу, не відволікаючи досліджуваних від заданої діяльності засобами оброблення отриманих даних за допомогою сучасного наукового інструментарію (прикладної комп'ютерної програми).

Педагогічний експеримент проведено на базі кафедр спеціальної фізичної підготовки, вогневої підготовки ХНУВС за три етапи впродовж липня–вересня 2015 р.

На першому етапі роботи (липень 2015 р.) було визначено і систематизовано характер та спрямованість спеціального фізичного навантаження, що супроводжують випадки використання та застосування зброї, його фактичні та гіпотетичні варіанти.

У результаті, проаналізувавши документальні джерела про випадки застосування табельної зброї поліцейськими НПУ, співробітниками МВС України та військовослужбовцями НГУ, працівниками СБУ, ми виділили основні види фізичного

навантаження, після якого правоохоронці найчастіше застосовували табельну зброю. Це, як правило, швидкісно-силове навантаження динамічного характеру, спрямоване на основні групи м'язів тулуба і кінцівок, тривалістю до 1,5-2 хв. Нерідко спостерігалось навантаження на вестибулярний апарат.

Під час другого етапу роботи (серпень 2015 р.) для того, щоб підібрати спеціальні фізичні вправи, за своїм змістом та формою найбільш придатні для моделювання навантажень і ситуацій, які супроводжують випадки використання зброї, перш за все ми виділили і систематизували фактори та умови, які визначають критерії вимог до відбору та використання фізичних вправ спеціальної спрямованості у процесі спеціальної фізичної та вогневої підготовки. Було проведено низку спеціальних досліджень з використанням комплексу методів. У результаті аналізу отриманих даних були виявлені основні фактори, які визначають критерії відбору спеціальних фізичних вправ для поліцейських (див. таблицю).

На заключному третьому етапі роботи дослідження (вересень 2015 р.) було проведено серію експериментів з відбору спеціальних фізичних вправ для поліцейського, які придатні як підготовчі, а також для комбінування під час виконання контрольної вправи з практичної стрільби після фізичного навантаження. Безсумнівно, перш за все ми виходили з умов застосування табельної зброї поліцейськими, тому припустили, що контрольна вправа в ідеалі повинна бути комбінованою, а найкраще – інтегральною і такою, яка моделює ці умови.

Спираючись на наукові знання у галузі теорії та методики фізичного виховання, фізіології спорту та втоми, а також на дослідження інших авторів [11, 18], ми виділили три основні групи вправ, які моделюють різні за характером стани фізичної втоми поліцейських у різних службових ситуаціях:

1) вправи, які викликають локальну та місцеву втому, у цьому випадку м'язів, які безпосередньо задіяні під час практичної стрільби (прицільного пострілу);

2) вправи, які викликають подразнення вестибулярного апарату;

3) вправи, які викликають загальну фізичну втому.

Відібрані вправи були класифіковані за трьома викладеними вище групами. У кожній групі було проведено попередній експертний відбір та аналіз кожної із відібраної вправи, а також проведено перевірку впливу на організм курсанта-поліцейського. Перш за все було

Фактори, які визначають критерії відбору спеціальних фізичних вправ для поліцейських

Фактор	Критерій
Рухливість	Відповідність моделі рухової діяльності поліцейського в умовах використання та застосування зброї; природність рухів; можливість виконання рухів із табельною вогнепальною зброєю
Оточуюче середовище	Негативні чинники, які впливають на бойову стрільбу; умови тирів, де проводяться навчально-тренувальні заняття (обмежений простір, обмеженість спеціального технічного оснащення, санітарно-гігієнічні умови)
Навчальне середовище	Об'єктивізм курсантів-поліцейських (можливість виконання у службовому однострою, сприйняття матеріалу курсантами, рівень загальної та спеціальної підготовленості); педагогічні умови навчально-тренувального процесу (обмежений час, необхідність виконувати у складі змін із 3-5 осіб); можливість контролю параметрів навантаження (часу, інтенсивності, амплітуди, швидкості руху тощо)
Навчально-виховний процес	Доступність для практичного використання викладачами (тренерами) вогневої та спеціальної фізичної підготовки; універсальність вправ (можливість виконання різними категоріями поліцейських)
Безпека	Виключення випадкового пострілу під час виконання навантажень; виключення неконтрольованого пострілу під час пострілу після навантаження

оцінено (якісно) пульсові показники вправ. Під час експертної оцінки у кожній групі виключалися вправи, які не відповідають установленим нами критеріям (факторам та умовам).

Таким чином, “згинання та розгинання рук в упорі лежачи” ми визначили як фізичну вправу, що викликає локальну втому м'язово-зв'язкового апарату, який безпосередньо задіяний під час прицільного пострілу та найбільш придатний як частина фізичного навантаження контрольної вправи для виконання в умовах тиру.

У групі вправ, які викликають подразнення вестибулярного апарату, були відібрані повороти (вперед, назад, через праве, ліве плече) та оберти стрибком на 360°.

Із групи вправ, які викликають загальну фізичну втому, було відібрано такий комплекс: “30 с упор присівши – упор лежачи” та “30 с стрибок вгору з положення упор присівши з махом руками догори”.

У процесі дослідження ступеня впливу відібраних вправ на організм поліцейських, що тренуються, було виявлено оптимальні компоненти навантаження: кількість повторень кожної вправи та комплексу в цілому, темп, послідовність. Отже, нами було визначено варіанти комплексного спеціального фізичного навантаження й експериментально перевірено

їх вплив на результати стрільби та організм курсантів-поліцейських, що тренуються.

Як стрілецький компонент використовувалася вправа стрільби з пістолета “Форт-12” “швидкісна стрільба з місця по нерухомій цілі”. Пульсові значення за вказаними варіантами спеціального фізичного навантаження реєструвалися впродовж виконання вправи, особливо нас цікавила ЧСС до їх закінчення, тобто до безпосереднього виконання практичної стрільби. У результаті цього було визначено такий варіант комбінованого спеціального фізичного навантаження: “10 разів виконати стрибок угору з початкового положення упор присівши, перейти у положення упор – лежачи, виконати 10 разів згинання-розгинання рук в упорі лежачи”. Ця комбінація повторюється тричі, після чого виконується пересування з початкового положення (рубежу) 30 м на вогневий рубіж 20 м та 2 оберти стрибком на 360° (1 праворуч, 1 ліворуч).

Як показали результати експерименту, у разі виконання запропонованого нами варіанта комбінованого фізичного навантаження середня величина ЧСС після його закінчення сягала 178 уд/хв (дані наведено на рис. 1).

Слід зазначити, що отриманий графік виконано за допомогою системи TIMEX (Ironman Triathlon “Fitness system”) і є типовим

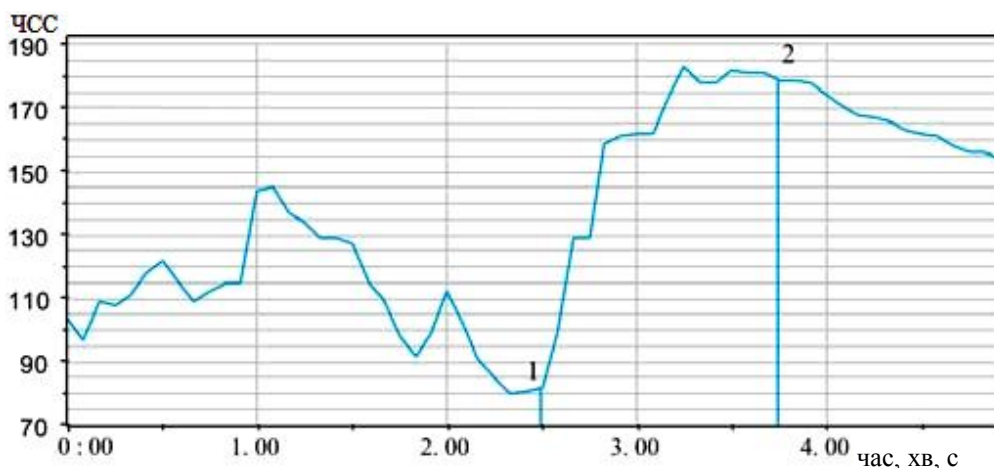

Рис. 1. Динаміка середніх значень ЧСС у поліцейських під час виконання практичних стрільб після запропонованого нами комбінованого фізичного навантаження:
1 – початок виконання фізичного навантаження; 2 – початок виконання практичної стрільби

під час виконання практичної стрільби після вказаного вище варіанта комбінованого фізичного навантаження.

У процесі порівнювання результатів виконання стрільби після вказаного варіанта фізичного навантаження з результатами виконання зазначеної вище стрілецької вправи без навантаження встановлено, що середня кількість уражень цілей у першому випадку (рис. 1) склала 3,15 разу, у другому – 2,26 разу.

Результати математичної обробки одержаних даних за критерієм Стюдента показали, що різниця в результатах практичної стрільби достовірна ($p < 0,01$). Це свідчить про те, що запропонований комбінований варіант фізичного навантаження здійснює “збиваючий” вплив.

Таким чином, можна вважати, що запропонований нами варіант комбінованого фізичного навантаження найбільш придатний для використання як стандартне універсальне спеціальне фізичне навантаження у поєднанні з практичною стрільбою в умовах тиму.

На попередньому етапі дослідження, коли ми порівнювали пульсові значення та результати стрільби під час виконання зазначеної вище стрілецької вправи з пістолета та виконання цієї вправи у поєднанні з розробленим нами комбінованим варіантом фізичного навантаження, практична стрільба велася змінами. Виникло запитання: як будуть впливати різні інтервали відпочинку між закінченням фізичного навантаження та початком практичної стрільби на пульсові значення та результати стрільби? Для отримання відповіді на це запитання нами було проведено спеціальний експеримент: після 3-разового повторення 10 стрибків з положення “упор присівши з махом руками догори”

виконувалося 10 разів “згинання-розгинання рук в упорі лежачи” з подальшим комплексним виконанням вправ по одному з інтервалом 20 с.

Послідовність виконання вправи була такою: зміна з 5 осіб знаходилася на рубежі 30 м обличчям до мішеней, пістолет на запобіжнику в кобурі споряджено 4 набоями, які перебувають у магазині. Перевіривши готовність курсантів, керівник стрільби подавав команду “Вперед!”. За цією командою поліцейські у складі зміни приймали положення “упор присівши” і розпочинали виконання комплексної вправи. Після триразового виконання всією зміною 10 стрибків та 10 “згинань-розгинань в упорі лежачи” курсант на першому напрямку (№ 1) рухався на вогневий рубіж 20 м і виконував два оберти стрибком на 360° (1 праворуч, 1 ліворуч). Після цього керівник стрільби подавав команду “Вогонь!”, за якою виконувалася курсантом-поліцейським практична стрільба по мішені.

По закінченні стрільби першим номером зміни (через 20 с) на вогневий рубіж виходили зміни № 2, 3 і т. д. Величини ЧСС у курсантів-поліцейських різних номерів зміни безпосередньо перед початком та в процесі практичної стрільби подано на рис. 2.

Після математичної обробки та аналізу отриманих даних результатів практичної стрільби (рис. 3) виявлено суттєве зниження кількості влучень третіми номерами змін ($p < 0,001$), які виконували практичну стрільбу приблизно через 40 с після виконання фізичного навантаження функціонального характеру (стрибки та згинання), у порівнянні з результатами виконання цієї практичної стрілецької вправи без фізичного навантаження.

Рис. 2. Динаміка ЧСС під час виконання практичних стрільб з пістолета “Форт-12” через 20 с інтервалу відпочинку після комбінованого фізичного навантаження

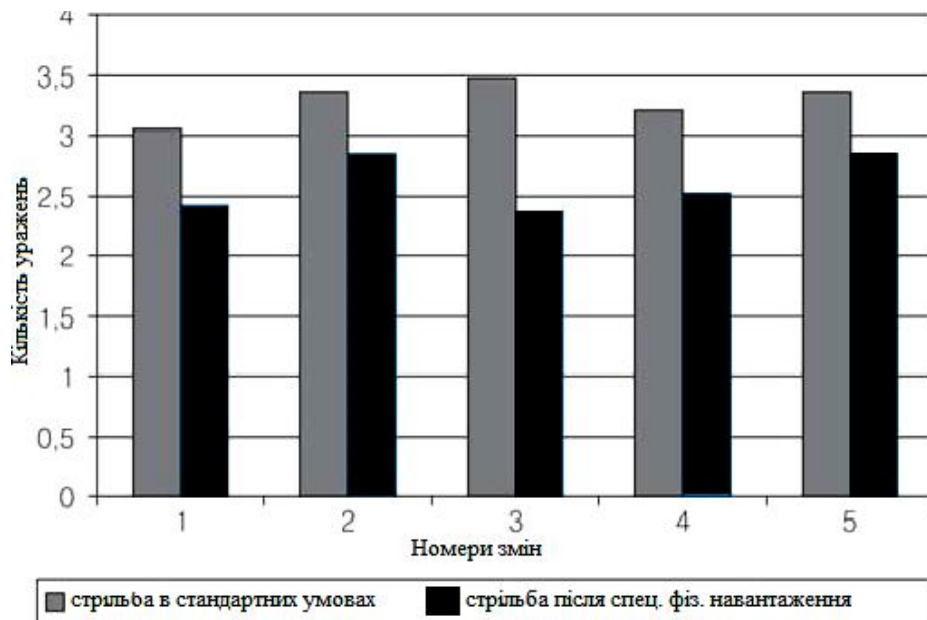

Рис. 3. Результати виконання практичної стрільби з пістолета “Форт-12” та стрілецької вправи після спеціального фізичного навантаження через 2 с інтервального відпочинку

Висновки

На підставі викладеного вище можна зробити такі висновки:

1) інтервали відпочинку між закінченням фізичного навантаження та початком практичної стрільби в межах від 20 с до 1 хв 20 с впливають на величину пульсу у напрямку пониження із 178 до 149 уд/хв;

2) найбільше погіршення результатів практичної стрільби виникає, коли стрілецька вправа виконується на фазі відновлення (на 40 с) після виконання навантаження функціонального характеру (стрибки та

згинання). Це свідчить про необхідність урахування моменту першого пострілу під час контрольної стрільби та можливості ускладнення чи полегшення умов практичної стрільби шляхом регулювання моменту її початку після спеціального фізичного навантаження (комбінованого характеру);

3) запропонований нами варіант комбінованого фізичного навантаження із паралельним використанням сучасного наукового інструментарію може бути використано для комбінування з різними стрілецькими вправами, які можна виконувати як у складі зміни, так і по одному за

мінімальних витрат часу, без додаткового оснащення та з можливістю дозування фізичного впливу (імітаційних засобів) в умовах стандартного тиру.

Отже, нами розкрито методику вдосконалювання навичок прикладної стрільби із табельної вогнепальної зброї під час навчально-тренувальних занять зі спеціальної фізичної та вогневої підготовки поліцейських НПУ з використанням комбінованого методу та сучасних технічних засобів навчання. Таким чином, поставлену перед нами мету досягнуто. Результати дослідження впроваджено у практику навчально-тренувальних занять з вогневої та спеціальної фізичної підготовки ХНУВС.

Перспективи подальших розробок у зазначеному напрямку передбачають створення ефективних блок-схем практичного застосування зброї під час виконання завдань за призначенням.

Список використаних джерел

1. Барчуков, Е. С. Физическая подготовка личного состава спецподразделений [Текст] / Е. С. Барчуков. – М. : Спорт Академ. Пресс, 2001. – 106 с.
2. Методические основы совершенствования устойчивости двигательных навыков стрельбы из табельного оружия [Текст] / А. Н. Блеер, А. И. Ушаков, В. В. Шиян и др. ; под ред. Ю. Ф. Подлипняка. – Калининград : КЮИ МВД России, 2003. – 64 с.
3. Готовцев, П. Медико-биологическое обеспечение подготовки стрелков [Текст] / П. Готовцев, Е. Черкасов, И. Марков // Разноцветные мишени : сб. статей и очерков. – М., 1979. – С. 67–69.
4. Дегтярев, М. И. Другое измерение : Интенсивные курсы практической стрельбы (ИКПС) [Текст] / М. Дегтярев // Калашников. Оружие, боеприпасы, снаряжение. – 2004. – № 9. – С. 14–21.
5. Ефимов, Е. Б. Огневая подготовка в охранном предприятии. Стрельба из служебных пистолетов и револьверов [Текст] / Е. Б. Ефимов, Ю. П. Буряк. – М. : Грант-Фаир, 2003. – 208 с.
6. Жамков, Ф. И. Начальная подготовка стрелка-спортсмена (раздел “Ошибки в прицеливании и спуске курка”) [Текст] / Ф. И. Жамков. – М. : ФиС, 1979. – С. 57–83.
7. Жилина, М. Я. Методика тренировки стрелка-спортсмена [Текст] / М. Я. Жилина. – М. : ДОСААФ, 1988. – 64 с.
8. Закорко, І. П. Спеціальна фізична підготовка [Текст] : організац.-метод. вказівки викладання курсу / І. П. Закорко. – К. : КІВС, 2001. – 33 с.
9. Про Національну поліцію України : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення : 21.01.16). – Назва з екрана.
10. Зрыбнев, Н. А. Изготовка для скоростной стрельбы стоя с одной руки или с двух рук. Что лучше? [Текст] / Н. А. Зрыбнев // Спецназ. – 1996. – № 1. – С. 22–32.
11. Каримов, А. А. Повышение качества тренировочного процесса в прикладном виде спорта “Практическая стрельба” [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук / А. А. Каримов. – Улан-Удэ, 2004. – 25 с.
12. Козлов, Д. И. Обучение стрельбе по движущимся целям [Текст] / Д. И. Козлов. – М. : Воениздат, 1970. – 128 с.
13. Ларин, А. В. Стрелковая подготовка сотрудников спецподразделений: базовый курс [Текст] / А. Ларин. – М. : Фаир-Пресс, 2000. – 116 с.
14. Симоненко, А. В. Организационно-педагогические условия формирования волевых качеств курсантов специальных средних школ милиции [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук / А. В. Симоненко. – Брянск, 1998. – 18 с.
15. Стивенсон, Я. О. Современное огнестрельное оружие [Текст] / Я. О. Стивенсон. – Каунас : Спиндулис, 2003. – 188 с.
16. Спеціальна фізична підготовка [Текст] : метод. рекомендації / А. І. Суббот, А. В. Месь, С. А. Антоненко, Ю. В. Корнеєв. – Ірпінь : Акад. ДПС України, 2001. – 131 с.
17. Хацаюк, О. В. Вдосконалення вестибулярної стійкості правоохоронців МВС України в процесі фізичної підготовки з використанням стаціонарного динамічного стенду [Текст] / О. В. Хацаюк, П. К. Савчук // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фізичної культури та спорту. Вип. 10 : у 4 т. – Львів : НВФ “Українські технології”, 2006. – Т. 1. – 464 с.
18. Полянский, В. П. Отбор и обоснование компонентов физической нагрузки для комплексирования со стрелковыми упражнениями [Текст] / В. П. Полянский, Е. В. Флусов // Проблемы совершенствования системы профессиональной подготовки сотрудников ОВД : материалы межвуз. науч.-практ. конф. / МосУ МВД России. – М. : Мир атлетов, 2005. – С. 80–87.
19. Стрелковый спорт и методика преподавания [Текст] : учеб. для ин-тов физ. культуры / под общ. ред. А. Я. Корха. – М. : ФиС, 1986. – 202 с.

20. Gauchard G.-C, Jeandel C, Perrin P.-P. Physical and sporting activities improve vestibular afferent usage and balance in elderly human subjects [Текст] // Gerontology. – 2001 Sep-Oct. – 47 (5). – P. 263–270.

21. Point Shooting vs. Sight Shooting – Handgun Training Effectiveness [Електронний ресурс] / John M. Buol Jr. – NYPD, 2012. – Режим доступу : <http://firearmusernetwork.com/2012/11/10/point-shooting-vs-sight-shootinghandgun-training-effectiveness/> (дата звернення : 23.01.16). – Назва з екрана.

22. Point Shooting vs. Sight Shooting – The Handgun Training Problem [Електронний ресурс] / John M. Buol Jr. – NYPD, 2009. – Режим доступу : <http://firearmusernetwork.com/2009/04/01/point-shooting-vs-sight-shootinghandgun-training-problem/> (дата звернення : 20.01.16). – Назва з екрана.

Стаття надійшла до редакції 29.02.2016 р.

Рецензент – кандидат медичних наук, доцент А. В. Стадник, Національна академія Національної гвардії України, Харків, Україна

УДК 355.233.22–611.85

А. А. Моргунов, О. А. Ярещенко, А. В. Хацаюк

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ПРИКЛАДНЫХ НАВЫКОВ ПРАКТИЧЕСКОЙ СТРЕЛЬБЫ В СИСТЕМЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ПОЛИЦИИ УКРАИНЫ

Рассмотрена актуальная проблема профессиональной подготовленности полицейских Национальной полиции Украины в соответствии с современными требованиями. Раскрыта современная методика совершенствования навыков практической стрельбы посредством специальной физической подготовленности. Участниками педагогического эксперимента приобретены практические навыки боевой стрельбы для обеспечения возложенных на Национальную полицию Украины задач.

Ключевые слова: *Национальная полиция, профессиональные навыки, практическая стрельба, специальная физическая подготовленность, комбинированные физические нагрузки.*

UDC 355.233.22–611.85

О. А. Morgunov, O. A. Yareshchenko, O. V. Khatsayuk

AN IMPROVEMENT OF THE APPLIED SKILLS OF PRACTICAL SHOOTING IS IN SYSTEM OF TRADE EDUCATION OF NATIONAL POLICE OF UKRAINE

In the scientific article the issue of the day of professional preparedness of policemen of the National police of Ukraine is examined in accordance with the requirements of present time. Modern methodology of improvement of skills of the practical shooting is exposed by facilities of the special physical preparedness. The participants of pedagogical experiment are get practical skills of the battle firing for providing of implementation of tasks fixed on the National police of Ukraine.

Keywords: *National police, professional skills, the practical shooting, special physical training, mixed physical loadings.*

Моргунов Олександр Анатолійович – кандидат юридичних наук, доцент, начальник кафедри спеціальної фізичної підготовки Харківського національного університету внутрішніх справ

Ярещенко Олег Артурович – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, старший викладач кафедри спеціальної фізичної підготовки Харківського національного університету внутрішніх справ

Хацаюк Олександр Володимирович – старший викладач кафедри фізичної підготовки та спорту Національної академії Національної гвардії України